

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie XII./2018
Senát I

Nález:

spisová značka	I. ÚS 259/2018
populárny názov	Zmena účastníka v exekučnom konaní
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	14.11.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Exekučný poriadok obsahuje osobitnú právnu úpravu účastníctva. Pokiaľ Civilný sporový poriadok v § 64 (resp. Občiansky súdny poriadok v § 107 ods. 4) obsahuje ustanovenie, podľa ktorého ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom, v prípade exekučného konania nie je možné subsidiárne použiť túto právnu normu, ale je potrebné postupovať v zmysle osobitnej právnej úpravy obsiahnutej v § 36 a 37 Exekučného poriadku.
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka je právnym nástupcom oprávneného v exekučnom konaní Credit Clearing Center, a. s., ktorý podal návrh na vykonanie exekúcie. Tento oprávnený zanikol bez likvidácie zlúčením so sťažovateľkou. Credit Clearing Center, a. s. ako predávajúci 2. 1. 2014 uzavrela so spoločnosťou Bratislavská aukčná dražobná, s. r. o. ako kupujúcim zmluvu o predaji časti podniku.</p> <p>V exekučnom konaní podala Bratislavská aukčná dražobná, s. r. o. 16. 11. 2015 návrh na zmenu účastníka na strane oprávneného, v ktorom tvrdila, že na ňu prešli práva z exekučného titulu. Okresný súd Partizánske zmenu uznesením nepripustil z dôvodu, že sa nepreukázalo, že pohľadávky tvoriace predmet exekučného konania boli medzi tými, ktoré na navrhovateľa prešli v dôsledku kúpy časti podniku oprávneného.</p> <p>Následne okresný súd exekúciu napadnutým uznesením zastavil z dôvodu, že na strane povinného neexistoval spôsobilý účastník, s ktorým by mohol pokračovať, keďže pôvodný oprávnený zanikol a nikto nepodal návrh na zmenu účastníka. Zároveň okresný súd uviedol, že sťažovateľka nereagovala na výzvu súdu, či súhlasí so svojím vstupom do konania.</p> <p>Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka odvolanie argumentujúc, že okresný súd mal s ňou ex offo pokračovať v konaní ako s právnym</p>

	<p>nástupcom pôvodného oprávneného v zmysle § 107 ods. 4 OSP. Krajský súd odvolanie odmietol s odôvodnením, že odvolanie môže podať iba strana sporu a v podstate zopakoval právny názor okresného súdu, že sťažovateľka mala v prvostupňovom konaní podať návrh na zmenu účastníka podľa osobitnej úpravy v § 37 ods. 3 Exekučného poriadku.</p> <p>Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka dovolanie, v ktorom tvrdila, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Najvyšší súd dovolanie odmietol ako neprípustné, pretože právna úprava Exekučného poriadku účinná v čase vydania napadnutého uznesenia krajského súdu dovolanie proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní nepripúšťala.</p> <p>Vo svojej ústavnej sťažnosti sťažovateľka zotrvala na svojej argumentácii, že exekučný súd mal s ňou ex offo pokračovať v konaní na základe subsidiárnej aplikácie § 107 ods. 4 OSP. Ďalej tvrdila, že dovolanie proti uzneseniu krajského súdu prípustné bolo, pretože najvyšší súd mal v zmysle intertemporálnych ustanovení Exekučného poriadku upravujúcich pôsobnosť novelizovanej právnej úpravy účinnej od 1. apríla 2017 postupovať podľa úpravy účinnej pred týmto dátumom, ktorá dovolanie v takomto prípade pripúšťala.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Je nepochybné, že do obsahu práva na súdnu ochranu patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi konania (strane sporu) poskytuje v dovolacom konaní, t. j. v konaní, v ktorom sa na základe mimoriadneho opravného prostriedku domáha ochrany pred dovolacím súdom z dôvodov, ktoré výslovne upravuje procesné právo.</p> <p>Z § 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) vyplýva, že podľa tohto zákona sa postupuje, ak je daná právomoc súdu, pokiaľ Civilný mimosporový poriadok, Správny súdny poriadok alebo iný zákon neustanovuje inak. Z hľadiska právnej úpravy prípustnosti dovolania sa „iným zákonom“ v zmysle § 2 CSP rozumie aj Exekučný poriadok.</p> <p>Podľa § 202 ods. 4 Exekučného poriadku (účinného od 1. apríla 2017) dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti uzneseniu vydanému v exekučnom konaní nie je prípustné.</p> <p>Podľa prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 1. apríla 2017, konkrétne podľa § 243h ods. 1 prvej vety Exekučného poriadku, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.</p> <p>Samotná otázka posúdenia podmienok pre uskutočnenie dovolacieho konania vrátane posúdenia otázky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu. Inými slovami, posúdenie tejto otázky je vecou zákonnosti a jej vyriešenie v súlade s ustanoveniami Civilného sporového poriadku (resp. Exekučného poriadku), ktoré v zmysle čl. 46 ods. 4 ústavy majú ustanovovať podrobnosti o realizácii základného práva na súdnu ochranu vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy, v konečnom dôsledku nemôže viesť k záveru o porušení označeného práva sťažovateľky. Pre neprípustnosť dovolania najvyšší súd ani nemá právomoc preskúmať dôvodnosť dovolania z hľadiska dovolateľom namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (III. ÚS 226/2017).</p> <p>Súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané</p>

sťažovateľkou, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva. V inom prípade by totiž sudy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania vôbec boli naplnené (I. ÚS 145/2010).

Všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (IV. ÚS 329/04, II. ÚS 106/05, III. ÚS 32/07, III. ÚS 302/09, III. ÚS 75/2010).

Z uvedených hľadísk ústavný súd preskúmal aj napadnuté uznesenie najvyššieho súdu. Z jeho odôvodnenia vyplynulo, že dovolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu (vydané 6. septembra 2017), ako aj dovolacie konanie bolo začaté po 1. apríli 2017, teda už za účinnosti Exekučného poriadku, ktorý prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu vydanému v exekučnom konaní výslovne vylučuje. K takému záveru ho viedol fakt, že prechodné ustanovenie vo vzťahu k opravným konaniam, a teda ani k dovolaciemu konaniu neurčilo žiadne pravidlo, a keďže uznesenia krajského súdu i najvyššieho súdu boli vydané už za účinnosti novelizovanej právnej úpravy, vychádzal z princípu okamžitej aplikability procesných noriem. Ústavný súd preto konštatuje, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu (v medziach posudzovanej prípustnosti dovolania, pozn.), ktorý by nemal oporu v procesných kódexoch, ktoré bol najvyšší súd v čase svojho rozhodovania povinný na daný prípad aplikovať. Zistiac, že dovolanie je ex lege neprípustné, rozhodol o ňom najvyšší súd zákonom predpokladaným spôsobom, rešpektujúc pritom citovanú relevantnú právnu úpravu, ako aj judikatúru ústavného súdu. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu tak nevykazuje znaky arbitrárnosti a zjavnej nezlučiteľnosti jeho účinkov s obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, porušenie ktorých sťažovateľka namieta, a jeho právne závery považuje ústavný súd za ústavne udržateľné.

Okresný súd Partizánske (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 4 Er 356/2012-160 zo 4. mája 2016 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) I. výrokom vyhlásil exekúciu za neprípustnú a II. výrokom exekúciu zastavil. Krajský súd napadnutým uznesením odvolanie sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu odmietol.

Namietané porušenie označených práv uznesením krajského súdu vidí sťažovateľka v tom, že krajský súd s ňou nekonal ex offio ako s účastníkom konania a odmietol jej odvolanie podľa § 386 písm. b) CSP ako podané neoprávnenou osobou.

Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu a v súvislosti s dôvodmi sťažnosti poukazuje na túto relevantnú časť uznesenia krajského súdu: „Podľa § 243h ods. 1 veta prvá Exekučného poriadku, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 01.04.2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31.03.2017.“

Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo

rozhodnutie vydané.

Podľa § 35 ods. 1 Exekučného poriadku do vydania poverenia na vykonanie exekúcie je účastníkom konania oprávnený. Po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie sú účastníkmi konania oprávnený, povinný, iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, pre ktoré im toto postavenie priznáva tento zákon.

Preto čo sa týka odvolania spoločnosti Fleetreal proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým bola vyhlásená exekúcia za neprípustnú a následne zastavená odvolací súd vychádzal z toho, že odvolanie proti rozhodnutiu môže podať iba strana sporu, teda v exekučnom konaní účastník exekučného konania (§ 359 CSP). Účastníkmi exekučného konania sú predovšetkým oprávnený a povinný (§ 35 Exekučného poriadku). Keďže v prejednávanej veci oprávnený spoločnosť Credit Clearing Center bola vymazaná z obchodného registra ku dňu rozhodovania ako súdu prvej inštancie, tak aj ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu táto neexistuje s tým, že jej právny nástupca v prejednávanej veci nepodal návrh na zmenu účastníka na strane oprávneného tak, ako správne konštatoval súd prvej inštancie a odvolací súd sa s týmto konštatovaním v celom rozsahu stotožňuje. Preto dospel odvolací súd k tomu záveru, že je potrebné odvolanie spoločnosť Fleetreal odmietnuť ako odvolanie podané neoprávnenou osobou tak, ako to predpokladá ust. § 386 písm. b/ CSP.

Faktom je, že súd prvej inštancie rozhodoval za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku zák.č. 99/1963 Zb., ktorý bol súčinnosťou od 01.07.2016 nahradený Civilným sporovým poriadkom. V prejednávanej veci však prednostne je na posudzovanie daného právneho vzťahu potrebné použiť ustanovenia Exekučného poriadku platného a účinného v čase rozhodovania pred súdom prvej inštancie. V náväznosti na prechodné ust. § 470 ods. 1, 2 CSP je potom nutné konštatovať, že vzhľadom na zachovanie procesných účinkov a okamžitú aplikovateľnosť Civilného sporového poriadku, odvolanie posudzoval odvolací súd podľa predpisov účinných v čase podania odvolania, teda podľa Občianskeho súdneho poriadku, avšak v konečnom dôsledku o samotnom odmietnutí podaného odvolania rozhodoval už podľa ustanovení Civilného sporového poriadku. Bez ohľadu na túto skutočnosť však či už ustanovenia O.s.p. alebo CSP upravujú rovnakým spôsobom možnosť podať odvolanie vo vzťahu k účastníkovi konania s tým, že pokiaľ sa spoločnosť Fleetreal, a.s. nestala účastníkom exekučného konania, nie je osobou oprávnenou na podanie odvolania.

Pokiaľ spoločnosť Fleetreal v prejednávanej veci poukazuje na ust. § 107 O.s.p. odvolací súd sa s týmto námietkou vyporiadal v danom rozhodnutí, kedy uviedol, že na prejednanú vec je potrebné prednostne aplikovať ustanovenia Exekučného poriadku, ktoré výslovne upravujú postup exekučného súdu pri prevode alebo prechode práv a povinností vyplývajúcich z exekučného titulu. Keďže zlúčenie spoločnosti predstavuje prechod práv a povinností z exekučného titulu, bolo potrebné, aby právny nástupca spoločnosti Credit Clearing doložil príslušné oznámenie súdnemu exekútorovi, ktorý bol povinný podať návrh na súd na pripustenie zmeny účastníkov konania. Pokiaľ tak súdny exekútor neurobil, nezostávalo súdu prvej inštancie nič iné ako exekúciu vyhlásiť za neprípustnú a exekučné konanie zastaviť.

Vzhľadom na ustálenú judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok, a skutočnosťou, že krajský súd sa stotožnil

s odôvodnením uznesenia okresného súdu, ústavný súd odkazuje aj na nasledujúcu relevantnú časť odôvodnenia uznesenia okresného súdu: „Poverená súdna exekútorka doručila súdu dňa 18.12.2015 návrh na zmenu účastníka na strane oprávneného. Z návrhu vyplýva, že oprávnený Credit Clearing Center a.s. zanikol v dôsledku zlúčenia s právnym nástupcom Bratislavská aukčná dražobná s.r.o.

Súd o návrhu rozhodol tak, že uznesením zo dňa 8.3.2016 č.k. 4Er/356/2012-153 zmenu účastníkov konania na strane oprávneného nepripustil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.4.2016.

Súd z výpisu z obchodného registra zistil, že povinný Credit Clearing Center a.s. dňa 1.4.2015 zanikol z dôvodu zlúčenia so spoločnosťou Fleetreal a.s. Bratislava.

Do rozhodnutia súdu nebol podaný návrh na pripustenie zmeny účastníkov konania na strane oprávneného tak, že by sa oprávneným stal právny nástupca pôvodného oprávneného (spoločnosť Fleetreal a.s. Bratislava). O návrhu na pripustenie zmeny oprávneného na spoločnosť Bratislavská aukčná dražobná s.r.o. súd právoplatne rozhodol tak, že ho zamietol z dôvodu nepreukázania prechodu pohľadávky. Pre úplnosť súd pripomína, že spoločnosť Bratislavská aukčná dražobná s.r.o. nie je univerzálnym právnym nástupcom pôvodného oprávneného a právne nástupníctvo vo vzťahu k pohľadávke vymáhanej v tomto exekučnom konaní táto spoločnosť nepreukázala.“.

Ústavný súd pre úplnosť odkazuje aj na nasledujúcu časť odôvodnenia uznesenia okresného súdu č. k. 4 Er 356/2012-153 z 8. marca 2016:

„Oprávnený Credit Clearing Center, a.s. sa... návrhom... domáha proti povinným v 1. až v 3. rade vymoženiu sumy 111 660,23 € s príslušenstvom...

Poverená súdna exekútorka doručila súdu dňa 18.12.2015 návrh na zmenu účastníka na strane oprávneného. Z návrhu vyplýva, že oprávnený Credit Clearing Center a.s. zanikol v dôsledku zlúčenia s právnym nástupcom Bratislavská aukčná dražobná s.r.o.

Prílohou návrhu na zmenu účastníkov je podanie spoločnosti Bratislavská aukčná dražobná s.r.o. označené značkou 8840000149 a spisovou značkou tunajšieho súdu 4Er/356/12 a spisovou značkou exekútorského úradu Ex 2401/12 (teda nepochybne adresované do tejto exekučnej veci) z ktorého vyplýva, že na základe Zmluvy o predaji časti podniku uzatvorenej dňa 2.1.2014 medzi oprávneným a ich spoločnosťou došlo k prechodu všetkých práv a povinností týkajúcich sa pohľadávky voči povinnému.

...

Spoločnosť Bratislavská aukčná dražobná s.r.o. zároveň poukázala na to, že listiny preukazujúce prevod pohľadávky sú založené v registri Spr tunajšieho súdu. Ide o Zmluvu o predaji časti podniku zo dňa 2.1.2014 a Znalecký posudok č. 14/2013 o stanovení všeobecnej hodnoty majetku.

Zo zmluvy o predaji časti podniku zo dňa 2.1.2014 uzavretej medzi predávajúcim - oprávneným a kupujúcim - spoločnosťou Bratislavská aukčná dražobná, s.r.o. vyplýva, že predmetom prevodu na základe zmluvy o predaji časti podniku boli pohľadávky v správe oprávneného a ostatné majetkové hodnoty.

Zo znaleckého posudku obsahujúceho zoznam pohľadávok oprávneného (založený je v spise tunajšieho súdu Spr 665/2015), ktoré boli predmetom prevodu nevyplýva, že by predmetom prevodu bola aj pohľadávka proti povinným v 1. až v 3. rade evidovaná pod variabilným symbolom č. 8840000149 /pohľadávka vymáhaná v tomto exekučnom konaní/. V zozname pohľadávok sa žiadna pohľadávka s uvedeným variabilným symbolom nenachádza a nenachádzajú sa v ňom ani povinní v tejto exekučnej veci, a to ani pri iných pohľadávkach /s iným variabilným symbolom/.

Podľa § 37 ods. 3 až 5 zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku proti inému než tomu, kto je v rozhodnutí označený ako povinný, alebo v prospech iného než toho, kto je v rozhodnutí označený ako oprávnený, možno vykonať exekúciu, len ak sa preukázalo, že naňho prešla povinnosť alebo právo z exekučného titulu podľa § 41. Ak nastanú skutočnosti, na ktorých základe dochádza k prevodu alebo prechodu práv a povinností vyplývajúcich z exekučného titulu, sú účastníci konania povinní bez zbytočného odkladu písomne oznámiť tieto skutočnosti exekútorovi. Oznámenie musí byť doložené listinou preukazujúcou prevod alebo prechod práv alebo povinností. Návrh na pripustenie zmeny účastníkov konania je exekútor povinný súdu doručiť v lehote 14 dní odo dňa, keď sa o týchto skutočnostiach dozvedel. Súd rozhodne do 60 dní od doručenia návrhu uznesením. Rozhodnutie sa doručí exekútorovi, oprávnenému a povinnému, ktorí sú označení v exekučnom titule, a tomu účastníkovi, na ktorého právo alebo povinnosť prešla. Ak k prevodu alebo prechodu práv alebo povinností z exekučného titulu dôjde po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie, pokračuje exekútor vo vykonávaní exekúcie na základe pôvodného poverenia, ku ktorému priloží originál právoplatného rozhodnutia súdu o pripustení zmeny alebo odpis rozhodnutia. Ak súd zmenu účastníkov konania nepripustí, pokračuje exekútor v konaní s pôvodnými účastníkmi.

Exekúciu je možné viesť v prospech inej osoby ako toho, kto je označený ako oprávnený v exekučnom titule len vtedy, ak sa preukáže, že na neho prešlo právo z exekučného titulu. Spôsobilým dôkazom preukazujúcim prevod práva /exekučného titulu musí byť príslušná listina. Takouto listinou môže byť listina verejná (napríklad výpis /obchodného registra), alebo listina súkromná (napríklad zmluva o postúpení pohľadávky, zmluva o predaji podniku). Súd zmenu účastníkov konania na strane oprávneného pripustí len vtedy, ak je prevod práv vyplývajúcich z exekučného titulu preukázaný. V opačnom prípade súd zmenu účastníkov konania nepripustí a súdny exekútor pokračuje v konaní s pôvodným oprávneným.

V posudzovanej veci sa účasti v konaní domáha spoločnosť Bratislavská aukčná dražobná s.r.o., ktorá sa cíti byť v tejto veci veriteľom pohľadávky vymáhanej v exekučnom konaní. Za dôkaz preukazujúci prevod pohľadávky považuje zmluvu o predaji Časti podniku uzatvorenú medzi oprávneným a ich osobou dňa 2.1.2014.

Súd po preštudovaní príslušnej zmluvy a ďalšieho obsahu spisu tunajšieho súdu Spr 665/2015 (kde je uvedená zmluva založená) dospel k záveru, že nový navrhovaný oprávnený nepreukázal, že na neho prešlo právo z exekučného titulu.

Predmetom prevodu na základe zmluvy o predaji časti podniku oprávneného mali byť pohľadávky v správe oprávneného. Pohľadávky boli špecifikované a ocenené v znaleckom posudku, v ktorom bola vyjadrená hodnota prevádzaných zložiek podniku oprávneného.

V tomto znaleckom posudku sa pohľadávka oprávneného proti povinným v

1. až v 3. rade vymáhaná v tomto exekučnom konaní nenachádza.

V tomto konaní sa vymáha pohľadávka označená značkou oprávneného 8840000149.

V zozname pohľadávok v citovanom znaleckom posudku sa pohľadávka s takým variabilným symbolom nenachádza. Nenachádza sa v ňom ani pohľadávka s iným variabilným symbolom, pri ktorej by bol veriteľom oprávnený a dlžníkom niektorý z povinných v 1. až v 3. rade.

Z toho vyplýva, že nový navrhovaný oprávnený nepreukázal, že predmetom prevodu na neho bola aj pohľadávka vymáhaná v tomto exekučnom konaní. Opaku svedčí aj označenie účastníkov konania na strane povinného v jeho podaní, ktorým oznámil prevod pohľadávky vymáhanej v exekučnom konaní (ako dlžníkov z prevádzanej pohľadávky označil iné subjekty ako účastníkov v tomto exekučnom konaní). Preto súd jeho návrh na pripustenie zmeny účastníkov konania na strane oprávneného ako nedôvodný zamietol. Súdny exekútor bude v konaní pokračovať v zmysle § 37 ods. 5 Exekučného poriadku s pôvodným oprávneným (v takom prípade bude dôvod exekúciu zastaviť z dôvodu jeho zániku), prípadne urobí úkony smerujúce k účasti v konaní právneho nástupcu pôvodného oprávneného, s ktorým sa oprávnený zlúčil.

Len pre úplnosť súd dodáva, že v konaní nie je možné aplikovať ustanovenie § 107 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku a pokračovať v konaní s právnym nástupcom pôvodného oprávneného ex lege, pretože ustanovenie § 37 Exekučného poriadku je špeciálnym ustanovením vo vzťahu k ustanoveniu § 107 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku, preto má jeho aplikácia prednosť. Citované ustanovenie Exekučného poriadku obsahuje povinnosť rozhodnúť v prípade prevodu alebo prechodu práva vymáhaného v exekučnom konaní. Prevod alebo prechod je preto potrebné v každom prípade procesne deklarovať rozhodnutím exekučného súdu, ktoré sa stáva podkladom pre súdneho exekútora (spolu s udeleným poverením) na pokračovanie v exekúcii.

Vzhľadom k tomu, že oprávnený zanikol s právnym nástupcom, nastal v konaní nedostatok procesných podmienok spočívajúci v nedostatku spôsobilého účastníka konania na strane oprávneného.“

Z citovaných uznesení okresného súdu a krajského súdu je zrejmé, že krajský súd postupoval správne, ak odvolanie sťažovateľky odmietol ako podané neoprávnenou osobou. Sťažovateľka napriek tomu, že tvrdí, že je právnym nástupcom spoločnosti Credit Clearing Center, a. s., pohľadávku, ktorá je predmetom exekúcie nenadobudla, čo je zrejmé z uznesenia okresného súdu. Sťažovateľka toto v sťažnosti ani netvrdila. Pokiaľ sťažovateľka namieta, že súd mal s ňou konať ex offio s poukazom na ustanovenie § 107 Občianskeho súdneho poriadku, aj s týmto jej tvrdením sa už vysporiadal okresný súd, na čo krajský súd aj v napadnutom uznesení poukázal.

Citované uznesenie krajského súdu v spojení s uznesením okresného súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd konštatuje, že závery, ku ktorým krajský súd dospel, nemožno označiť za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť

	<p>ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.</p> <p>Z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého uznesenia krajského súdu, ktoré sú dostatočne odôvodnené. Pretože namietané uznesenie nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu.</p> <p><u>Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:</u></p> <p>Sťažnosti obchodnej spoločnosti Fleetreal a. s., nevyhovuje.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESJP a iných súdov	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: III. ÚS 226/2017, I. ÚS 145/2010, I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04, IV. ÚS 115/03</p> <p>Európsky súd pre ľudské práva: Georgidias v. Grécko z 29. 5. 1997</p>
súvisiace právne predpisy	<p>zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok</p>
klúčové slová	<p>nástupníctvo-procesné exekúcia-exekučné konanie prevod (práv a povinností)</p>

Uznesenie:

spisová značka	I. ÚS 367/2018
populárny názov	Preskúmateľnosť aktov predbežnej povahy
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	14.11.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Zápisnicu o prerokovaní protokolu je potrebné považovať za podkladový materiál, ktorý má predbežnú povahu vzhľadom na postup upravený v § 27a zákona č. 528/2008 Z. z. a ktorý nie je spôsobilý zasiahnuť do práv a právom chránených záujmov sťažovateľa, a teda nie je preskúmateľný súdom v rámci správneho súdnictva.
skutkový stav a základné fakty	Obec Dulová Ves ako sťažovateľ sa žalobou podanou na Krajskom súde v Bratislave domáhal preskúmania zákonnosti zápisnice o prerokovaní

	<p>protokolu Úradu pre verejné obstarávanie z 21. novembra 2016. Úrad vykonal kontrolu postupu sťažovateľa pri zadávaní zákazky „Sanácia miesta s nezákonne umiestneným odpadom v obci Dulová Ves“ po uzatvorení zmluvy, ktorá bola financovaná z fondov Európskej únie. O výsledku kontroly vypracoval protokol, v ktorom konštatoval porušenie zákona č. 25/2006 Z. z.. Sťažovateľ požiadal o predĺženie lehoty na vyjadrenie a následne predložil písomné vyjadrenie Úrad na písomné vyjadrenie sťažovateľa neprihliadol a protokol vyhlásil za prerokovaný. O prerokovaní protokolu spísal predmetnú zápisnicu.</p> <p>Krajský súd žalobu odmietol uznesením z dôvodu, že smerovala proti aktu orgánu verejnej správy vydaného v správnom konaní, ktorý je predbežnej, procesnej povahy a nemohol mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania. Proti uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f), g) a j) SSP. Napadnutým uznesením najvyššieho súdu bola kasačná sťažnosť sťažovateľa zamietnutá ako nedôvodná s odôvodnením, že krajský súd vec správne právne posúdil, s právnymi námietkami sťažovateľa sa riadne vysporiadal a ďalšie námietky uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako bezpredmetné a nespôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Sťažovateľ v rámci svojej sťažnostnej argumentácie vyjadruje nesúhlas s výkladom vo veci aplikovaných právnych noriem, argumentuje, že napadnutý správny akt je spôsobilý zasiahnuť do jeho hmotných práv, a spochybňuje ústavnú udržateľnosť právneho názoru najvyššieho súdu, ktorý tento vyjadril vo svojom napadnutom uznesení a podľa ktorého správny akt, ktorým je v danom prípade zápisnica o prerokovaní protokolu, nepodlieha súdnemu prieskumu v správnom súdnictve, pretože má len predbežnú povahu a sám osebe nepredstavuje zásah do práv a povinností sťažovateľa. Ďalej dôvodí aj tým, že protokol, ako aj zápisnica o prerokovaní protokolu obsahujú identifikáciu zistených nedostatkov, ktorých sa sťažovateľ pri verejnom obstarávaní mal dopustiť, pričom odmietnutím meritórneho prejednávania žaloby došlo aj k odmietnutiu spravodlivosti. S poukazom na uvedené je sťažovateľ toho názoru, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu porušuje jeho základné práva. V nadväznosti na sťažovateľom prezentované námietky smerujúce proti zamietavému uzneseniu najvyššieho súdu ústavný súd musí ustáliť, či najvyšší súd ako súd kasačný rozhodol zákonne. Iba tak možno dospieť k záveru, či meritórny prieskum procesného odmietnutia správnej žaloby, ktorý realizoval najvyšší súd, zodpovedal požiadavkám (zákaz denegationis iustitiae) plynúcim z ústavou garantovaných základných práv (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sťažovateľa procesnej povahy.</p> <p>Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že sa stotožnil s právnym názorom krajského súdu vyjadreným v jeho uznesení, v zmysle ktorého správny akt napadnutý sťažovateľom (zápisnica o prerokovaní protokolu) nepodlieha súdnemu prieskumu v správnom súdnictve s odkazom na naplnenie hypotézy vyjadrenej v § 7 písm. b) SSP v okolnostiach súdnej veci (negatívne vymedzenie právomoci správneho súdu).</p> <p>Podľa § 7 písm. b) SSP správne súdy nepreskúmajú správne akty orgánov verejnej správy, ktoré nemajú povahu rozhodnutia o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby, najmä rozhodnutia a opatrenia organizačnej povahy a rozhodnutia a opatrenia upravujúce vnútorné pomery orgánu, ktorý ich vydal, ak tento zákon neustanovuje inak.</p> <p>Z hľadiska ústavnej konformity napadnutého uznesenia najvyššieho súdu je podstatné zodpovedanie otázky, či právne posúdenie veci, z ktorého najvyšší súd vychádzal, zodpovedá § 7 písm. b) SSP, a tým v konečnom dôsledku aj</p>

požiadavkám na ochranu ústavou a dohovorom chráneným právam procesnej povahy.

Sťažovateľ v rámci svojej sťažnostnej argumentácie spochybňuje právne posúdenie veci napadnutým uznesením najvyššieho súdu, predovšetkým s ohľadom na posúdenie povahy zápisnice o prerokovaní protokolu, ako aj jej spôsobilosti spôsobiť ujmu na subjektívnych právach sťažovateľa. V tejto súvislosti však sťažovateľ neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by svedčili o ujme, ktorá mu na jeho subjektívnych právach napadnutým správnym aktom mala vzniknúť. Sťažovateľ v podanej sťažnosti len v teoretickej rovine predostiera polemiku týkajúcu sa povahy/charakteru správneho aktu, zápisnice o prerokovaní protokolu, bez reálneho dopadu vo sfére subjektívnych práv sťažovateľa.

V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania uvedené v zápisnici o prerokovaní protokolu môže byť podľa zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva platného a účinného pre rozhodné obdobie (ďalej len „zákon č. 528/2008 Z. z.“) dôvodom, aby riadiaci orgán v súvislosti s riešením zistenej nezrovnalosti pri použití pomoci z fondov Európskej únie uplatnil svoje dohľadové i rozhodovacie právomoci, ktoré mu vyplývajú z § 27a zákona č. 528/2008 Z. z., avšak až v prípade, ak príslušný správny orgán zvolí na základe zistení z kontroly obsiahnutých v protokole postup podľa § 27a zákona č. 528/2008 Z. z. a vyvodí z kontrolných zistení pre sťažovateľa sankčný postih, bude rozhodnutie o uložení pokuty (ako aj tomuto rozhodnutiu predchádzajúci postup správneho orgánu) preskúmateľné súdom, pretože až týmto rozhodnutím dôjde k zásahu do práv a povinností sťažovateľa. V súvislosti s uvedeným ústavný súd považuje za žiaduce poukázať aj na časť dôvodovej správy k zákonu č. 57/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení zákona č. 266/2009 Z. z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým bolo do zákona č. 528/2008 Z. z. zavedené ustanovenie § 27a, ktorá uvádza, že dotknutými právnymi normami «sa ustanovuje právo riadiaceho orgánu, ak zistí porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania, vyzvať prijímateľa, aby vrátil príspevok alebo jeho časť. Riadiaci orgán by pri určení výšky príspevku, ktorý sa má vrátiť, mal zohľadňovať povahu, závažnosť, spôsob a následky porušenia pravidiel a postupov verejného obstarávania. Ak prijímateľ dobrovoľne príspevok alebo jeho časť na základe výzvy nevráti, riadiaci orgán podá podnet Úradu pre verejné obstarávanie (ďalej len „úrad“), ktorý následne postupuje v súlade so zákonom č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 25/2006 Z. z.“) a ak zhodnotí, že k porušeniu pravidiel a postupov verejného obstarávania došlo, uloží pokutu v súlade s § 149 citovaného zákona. Po nadobudnutí právoplatnosti takéhoto rozhodnutia je riadiaci orgán oprávnený vydať rozhodnutie v správnom konaní, ktorým uloží prijímateľovi povinnosť vrátiť príspevok alebo jeho časť... Takéto právoplatné rozhodnutie je exekučným titulom, na základe ktorého je možné začať exekučné konanie na účely vymáhania prostriedkov, ktoré sa majú vrátiť.».

Uvedené slúži podpore právneho názoru najvyššieho súdu vyjadreného v jeho napadnutom uznesení, v zmysle ktorého je zápisnicu o prerokovaní protokolu potrebné považovať za podkladový materiál, ktorý má predbežnú povahu vzhľadom na postup upravený v § 27a zákona č. 528/2008 Z. z. a ktorý nie je spôsobilý zasiahnuť do práv a právom chránených záujmov sťažovateľa, a teda nie je preskúmateľný súdom v rámci správneho súdnictva.

	<p>S prihliadnutím na dosiaľ uvedené je podľa názoru ústavného súdu ústavne udržateľný záver najvyššieho súdu, podľa ktorého zápisnica o prerokovaní protokolu nie je takým individuálnym správny aktom, ktorý by bolo možné podrobiť súdnemu prieskumu v rámci správneho súdnictva. Preto pokiaľ bola na uvedenom základe kasačná sťažnosť smerujúca proti napadnutému uzneseniu krajského súdu zamietnutá napadnutým uznesením najvyššieho súdu bez meritórneho prejednanie veci, nebola podľa názoru ústavného súdu sťažovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom. V tejto súvislosti odkazuje ústavný súd na identické závery, ktoré vyslovil v obdobnej veci (napr. IV. ÚS 395/2018, IV. ÚS 474/2018). Po prijatí uvedeného záveru potom najvyšší súd správne vyhodnotil ako bezpredmetné, nespôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia aj ďalšie námietky sťažovateľa (vrátane tej o nezohľadnení jeho vyjadrenia k protokolu zo strany správneho orgánu).</p> <p><u>Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:</u></p> <p>Sťažnosť obce Dulova Ves odmieta ako zjavne neopodstatnenú.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: IV. ÚS 395/2018, IV. ÚS 474/2018
súvisiace právne predpisy	zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	verejné obstarávanie obec správne súdnictvo-rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam správnych orgánov odmietnutie spravodlivosti (denegatio iustitiae)

spisová značka	I. ÚS 374/2018
populárny názov	Preskúmateľnosť dohľadových aktov správneho orgánu
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	14.11.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Žiadosť riadiaceho orgánu adresovaná prijímateľovi podľa § 27a ods. 1 zákona č. 528/2008 Z. z. o vrátenie poskytnutého príspevku alebo jeho časti nie je ešte zavŕšením procesu uplatňovania povinnosti prijímateľa vrátiť príspevok alebo jeho časť poskytnutú na predmet zákazky. Z pohľadu subjektívnej právnej pozície prijímateľa je totiž pasivita po doručení uvedenej výzvy prejavom nesúhlasu s právnym záverom riadiaceho orgánu o porušení pravidiel a postupov verejného obstarávania. Takto potom vzniká medzi riadiacim orgánom a prijímateľom spor, ktorého riešenie spadá do pôsobnosti Úradu pre verejné obstarávanie. Len táto zložka štátneho mechanizmu je kompetentná autoritatívne posúdiť, či skutočne k porušeniu pravidiel a postupov verejného obstarávania došlo. Až využitie kompetencie Úradom pre verejné obstarávanie s pozitívnym záverom o porušení pravidiel verejného obstarávania zakladá vrchnostenské postavenie riadiaceho orgánu (žalovaného), ktorý bude kompetentný autoritatívne uložiť povinnosť sťažovateľke vrátiť poskytnutý príspevok alebo jeho časť v zvýšenej sume, a to individuálnym správny aktom preskúmateľným správny súdom.
skutkový stav a základné fakty	Krajský súd odmietol žalobu sťažovateľky (Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici), ktorou sa domáhala v rámci správneho súdnictva proti

	<p>Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a proti Výskumnej agentúre preskúmania zákonnosti a zrušenia „Správy o zistenej nezrovnalosti“ zo 4. júna 2015 a „Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov“ zo 4. júna 2015, ktorými jej agentúra oznámila, že v súvislosti s jej poskytnutým nenávratným finančným príspevkom pre účely spolufinancovania projektu „Centrum excelentnosti so zameraním na výskum otázok národnej a medzinárodnej bezpečnosti“ boli pri vykonaní vládneho auditu zistené nedostatky, a preto agentúra, zastupujúce ministerstvo, žiadala o navrátenie časti z tohto poskytnutého finančného príspevku. Uvedený postup, ako aj správu o nezrovnalosti a žiadosť agentúry považovala sťažovateľka za nezákonné.</p> <p>Krajský súd namietaným uznesením žalobu sťažovateľky ako neprípustnú odmietol z toho dôvodu, že „Správa a Zápisnica ako také nepodliehajú súdnemu prieskumu v správnom súdnictve...“. Podľa krajského súdu správu o nezrovnalosti „... je možné považovať... len za akýsi výstup kontroly, ktorý sa nemohol nijako dotknúť právneho postavenia žalobcu a spôsobiť mu ujmu na jeho právach. Preto súdnemu prieskumu v správnom súdnictve nepodlieha... Je nesporné, že v správe absentuje právne vynútiteľný výrok o povinnosti vrátiť finančné prostriedky. Skutočnosť, že došlo k finančnému vyčísleniu nezrovnalosti a jeho popisu samo o sebe ešte nezakladá povinnosť u žalobcu vrátiť finančné prostriedky. Správou ani Žiadosťou nebol žalobca zaviazaný k vráteniu finančných prostriedkov, ide len o písomnosť s informatívnym charakterom. Z obsahu administratívneho spisu je okrem iného nesporné, že ku dňu podania žaloby nedošlo k vydaniu právoplatného rozhodnutia, resp. správneho rozhodnutia o vrátení finančných prostriedkov.“.</p> <p>O kasačnej sťažnosti sťažovateľky proti namietanému uzneseniu krajského súdu rozhodol najvyšší súd namietaným uznesením tak, že kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol, dôvodiac tým, že žalobou o preskúmanie zákonnosti napadnuté dokumenty nie je možné považovať za správne rozhodnutia, ktoré by podliehali súdnemu prieskumu zákonnosti v rámci správneho súdnictva.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>K namietanému uzneseniu krajského súdu</p> <p>Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané uznesenie krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity („ak... nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.</p> <p>Sťažovateľka mala možnosť domáhať sa preskúmania sťažnosťou pred ústavným súdom napadnutého uznesenia krajského súdu, a to využitím v rozhodnom čase jej Správnym súdnym poriadkom priznaného opravného prostriedku (kasačnej sťažnosti), ktorý, tak ako to vyplýva aj zo sťažnosti, napokon aj účinne využila. Podľa ústavného súdu kasačná sťažnosť predstavuje v okolnostiach danej veci účinný právny prostriedok, prostredníctvom ktorého bol následne najvyšší súd povinný vecne preskúmať toto rozhodnutie krajského súdu, o čom svedčí aj skutočnosť, že najvyšší súd rozhodol meritórne, pretože kasačnú sťažnosť zamietol.</p> <p>... ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti (proti rozhodnutiu krajského súdu) už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).</p> <p>K namietanému uzneseniu najvyššieho súdu</p>

Najvyšší súd svoje rozhodnutie v interakcii s námietkami sťažovateľky v kasačnej sťažnosti), ako aj vyjadreniami žalovaných ku kasačnej sťažnosti odôvodnil takto:

«Kasačný súd konštatuje, že k právnej otázke ktorá je predmetom konania prijalo Správne kolégium Najvyššieho súdu SR na podklade uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 3Sžfk/25/2017 1 Sžf 87/2015 zo dňa 14.02.2017 na zasadnutí dňa 28.06.2018 právnu vetu judikovaného rozhodnutia.

... Ak správny orgán vydal napadnutý úradný list vo forme výzvy na vrátenie finančných prostriedkov poskytnutých podľa zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov, nemohol správny orgán zároveň uplatniť svoju rozhodovaciu právomoc, nakoľko tu absentuje donucovacia zložka výkonu verejnej moci. Ide totiž len o výzvu na dobrovoľné plnenie oznámenej (nie uloženej) povinnosti na základe zistených (iba tvrdených) skutočností.

... Kasačný súd sa stotožňuje s krajským súdom, že správa o nezrovnalosti je iba podkladom pre ďalšie administratívne konanie, ktoré v čase vyhotovenia správy a zaslania výzvy nie je ešte začaté. Tieto akty preto samy o sebe nepredstavujú ujmu na právach, ktorú je nevyhnutné správne súdu osvedčiť ako procesnú podmienku prípustnosti súdneho prieskumu zákonnosti. Ako konfliktným sa javí iba skutočnosť o potencionálnom vyrubení jeden a pol násobku sumy uvedenej vo výzve podľa § 27a ods. 5 zák. č. 528/2005 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení účinnom v roku 2016, v prípade jej dobrovoľného nevrátenia. Toto ustanovenie „odrádza“ prijímateľov príspevku od namietania zistených nezrovnalostí. Uvedené otázky možno preskúmať až na základe rozhodnutia, prípadne podať návrh Ústavnému súdu na začatie konania o súlade právnych predpisov by bolo možné až v štádiu konania, kedy toto ustanovenie by bolo voči sťažovateľovi realizované správnym rozhodnutím.»

Ústavný súd preskúmal názor najvyššieho súdu vyjadrený v namietanom uznesení, ako aj námietky sťažovateľky a pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že citovaným uznesením najvyššieho súdu nemohlo byť v žiadnom prípade zasiahnuté do jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a ani do práva na spravodlivé súdne konanie, a ani jej nebola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože všeobecné súdy o jej žalobe a kasačnej sťažnosti riadne a zákonne rozhodli v súlade s našim platným právnym poriadkom.

Záveru najvyššieho súdu vyslovené v namietanom uznesení možno považovať za jasné a zrozumiteľné) a iba nesúhlas s právnym názorom najvyššieho súdu ešte neznamená, že došlo aj k porušeniu označených práv sťažovateľky. Namietané uznesenie najvyššieho súdu je ústavne udržateľné a nevykazuje znaky svojvôle či arbitrárnosti.

Opierajúc sa o uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky proti namietanému uzneseniu najvyššieho súdu vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie ako zjavne neopodstatnenú odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Napokon v súvislosti s námietkou sťažovateľky o porušení jej základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi ústavný súd tiež odkazuje na svoje už citované uznesenie (I. ÚS 276/2018 z 15. augusta 2018, pozn.), kde

	<p>sa uvádza:</p> <p>„... Ústavný súd je toho názoru, že je nevyhnutné vždy posudzovať prípadný vznik judikatórneho odklonu aj v časových súvislostiach. Kompetencia veľkého senátu správneho kolégia najvyššieho súdu a s ňou spojená povinnosť postúpiť vec uložená senátu rozhodujúcemu vo veci boli založené až novým správnym procesným kódexom (Správny súdny poriadok) s účinnosťou od 1. júla 2016. V tomto období však už skoršie právne názory najvyššieho súdu, ktorých sa sťažovateľka dovoláva (konkrétne sp. zn. 5 Sžf 26/2014 a sp. zn. 5 Sžf 31/2011) boli prekonané už v tom čase tiež existujúcou neskoršou judikatúrou najvyššieho súdu uvedenou v odôvodnení napádaného uznesenia najvyššieho súdu (konkrétne sp. zn. 4 Sžf 56/2015 a sp. zn. 1 Sžf 87/2015). Od tejto v tomto čase už existujúcej aktuálnej judikatúry sa konajúci senát najvyššieho súdu, ako to vyplýva aj z odôvodnenia jeho uznesenia, nemienil pri svojom rozhodovaní odchýliť a rozhodol v súlade s aktuálnou rozhodovacou praxou iných senátov najvyššieho súdu. Z uvedeného dôvodu vo veci sťažovateľky konajúci senát najvyššieho súdu nemal podľa názoru ústavného súdu povinnosť postúpiť túto vec veľkému senátu.</p> <p>Z dôvodu nesplnenia predpokladu (existencie zamýšľaného odklonu od aktuálnej judikatúry) pre postúpenie veci veľkému senátu nemožno preto uvažovať ani o porušení základného práva sťažovateľky na zákonného sudcu, preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti pri jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.“</p> <p>Keďže aj v tomto prípade ide iba už o opakujúce sa námietky sťažovateľky a najvyšší súd k tejto právnej otázke navyše zaujal už svoje jasné stanovisko), ústavný súd aj v tejto časti jej sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p><u>Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:</u></p> <p>Sťažnosť Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici odmieta.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: I. ÚS 276/2018
súvisiace právne predpisy	zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	subsidiarita práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na inú právnu ochranu rozhodnutie ústavného súdu

spisová značka	I. ÚS 399/2018
populárny názov	Prerušenie daňového konania
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	14.11.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 47 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 47 ods. 3

	<p>Charta základných práv Európskej únie čl. 47</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p>
analytická právna veta	<p>Trestné konanie a daňové konanie reagujú na odlišné aspekty protiprávneho konania (trestnoprávne a daňovo-právne) konkrétneho subjektu. Všeobecný súd v trestnom konaní môže uložiť za skutok kvalifikovaný ako trestný čin trest predpokladaný Trestným zákonom, ale nemôže rozhodnúť o uložení povinnosti zaplatiť spotrebnú daň, čo patrí do kompetencie príslušného správcu dane.</p> <p>Predpokladom pre vznik povinnosti podať daňové priznanie a zaplatiť spotrebnú daň nie je aj trestné stíhanie daňového subjektu pre trestný čin súvisiaci s nepovolenou držbou tabakových výrobkov a vôbec nie je predpokladom pre vznik daňovej povinnosti súčasné odsúdenie osoby (daňového subjektu) pre akýkoľvek trestný čin. Skutočnosť, že súčasne s vyrubovacím daňovým konaním prebieha aj trestné konanie, nezakladá povinnosť správcu dane prerušiť konanie, pretože v trestnom konaní sa nerozhoduje „o inej skutočnosti rozhodujúcej na vydanie rozhodnutia“ v daňovom konaní.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Rozsudkom krajského súdu z 18. marca 2016 bolo rozhodnuté, že návrh sťažovateľa na prerušenie konania sa zamietá, žaloba, ktorou sa sťažovateľ domáhal zrušenia rozhodnutia Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky z 2. februára 2015, ktorým žalovaný nevyhovel odvolaniu sťažovateľa proti platobnému výmeru Colného úradu Trnava z 24. júna 2014, ktorým mu bola určená spotrebná daň z tabakových výrobkov a potvrdil ho, sa zamietá a sťažovateľovi náhradu trov konania nepriznáva. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom argumentoval, že napádaný prvoinštančný rozsudok trpí vadami, ktoré sú odvolacími dôvodmi podľa § 205 ods. 1 a 2 písm. a), b), c), d), e) a f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) v spojení s § 221 ods. 1 písm. h) Občianskeho súdneho poriadku. Najvyšší súd rozsudkom zo 14. júna 2018 potvrdil rozsudok krajského súdu a sťažovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.</p> <p>Podľa názoru sťažovateľa porušenie označených práv spočíva najmä v tom, že ním namietané skutočnosti odvolací súd odignoroval a na jeho odvolacie námietky neodpovedal. Sťažovateľ zastáva názor, že existencia trestného konania vedeného Okresným súdom Piešťany, v ktorom sa rieši skutková otázka, ktorá má význam pre rozhodnutie v dotknutom civilnom konaní (napadnutom sťažnosťou), dáva dôvod podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku na prerušenie tohto konania do právoplatného skončenia trestného konania, kde sa skúma, či zo strany sťažovateľa, došlo vôbec ku konaniu, ktorým by porušoval všeobecne záväzné predpisy pri nakladaní s kontrolnými známkami na označenie tovaru na daňové účely. Vzhľadom na uvedené podľa sťažovateľa krajský súd nepostupoval správne, keď návrh sťažovateľa na prerušenie konania do skončenia predmetného trestného konania zamietol.</p>
z odôvodnenia	<p>K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu</p> <p>Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity.</p> <p>V danom prípade bol sťažovateľ oprávnený podať proti rozsudku krajského súdu a jemu predchádzajúcemu postupu odvolanie, teda mal k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich práv, o ktorom bol oprávnený rozhodnúť najvyšší súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.</p> <p>Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti z dôvodu nedostatku svojej právomoci.</p> <p>K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47</p>

ods. 2 a 3 ústavy a podľa čl. 47 charty rozsudkom najvyššieho súdu

Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému rozsudku najvyššieho súdu ústavný súd v prvom rade konštatuje, že sťažovateľ uplatnil v sťažnosti, pokiaľ ide o rozsah, takmer totožnú argumentáciu, akú vzniesol už v súdnom konaní, na základe ktorej usiluje o zrušenie preňho negatívneho rozhodnutia. Sťažovateľ takto stavia ústavný súd do pozície ďalšieho stupňa v rámci sústavy všeobecného súdnictva.

Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Najvyšší súd potvrdil ako vecne správny rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 druhej vety OSP v spojení s § 246c ods. 1 a § 219 ods. 1 a 2 OSP konštatujúc, že zákonné podmienky pre vydanie žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného boli splnené a je nepochybné, z akých dôvodov dospel krajský súd k záveru o nedôvodnosti správnej žaloby. Ustanovenie § 219 ods. 2 OSP umožňuje odvolaciemu súdu v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožní s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa, obmedziť sa v odôvodnení svojho rozhodnutia len na skonštatovanie správnosti dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa, prípadne doplniť na zdôraznenie jeho správnosti ďalšie dôvody.

Pri posudzovaní dostatočnosti a primeranosti naplnenia základného práva na súdnu ochranu, pokiaľ ide o obsah odôvodnenia súdneho rozhodnutia v prípade, keď odvolací súd využije možnosť poskytnutú mu § 219 ods. 2 OSP, je potrebné vychádzať z obsahu odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu v ich spojitosti a komplexnosti.

Krajský súd sa vo svojom rozhodnutí s odvolacími dôvodmi sťažovateľa vysporiadal takto: „V konaní bolo nesporné, že správca dane určil žalobcovi spotrebnú daň z tabakových výrobkov na základe pomôcok. Oprávnenie správcu dane určiť daň podľa pomôcok vyplýva z ustanovenia § 42 zákona č. 511/1992 Z. z. a to v prípade, ak daňové priznanie nebolo podané v lehote podľa zákona (tu § 13 ods. 3 zákona č. 106/2004 Z. z.), prípadne ak daňové priznanie nebolo podané v lehote určenej vo výzve správcu dane alebo v prípade, ak neboli odstránené chyby v podanom daňovom priznaní. Z administratívneho spisu vyplýva, že žalobca sám daňové priznanie nepodal, na podanie daňového priznania bol správcou dane vyzvaný (dňa 26. mája 2011), na následky nepodania daňového priznania bol vo výzve upozornený. Taktiež z administratívneho spisu vyplýva, že daňový subjekt riadne daňové priznanie nepodal (nakolko uviedol počet cigariet 0 ks a spotrebnú daň 0,- Eur), v nadväznosti na ktorú skutočnosť bol správcou dane vyzvaný na odstránenie chýb v podanom daňovom priznaní. Daňový subjekt na výzvu správcu dane naďalej považoval podané daňové priznanie za správne z dôvodu, že sa daňovým dlžníkom nestal a predmetné cigarety nikdy nemal v držbe. Následkom takéhoto konania žalobcu ako daňového subjektu je oprávnenie správcu dane v zmysle vyššie citovaného ustanovenia zákona

určiť daň podľa pomôcok, ktoré má k dispozícii alebo ktoré si sám zaobstará v súlade s § 29 ods.6 zákona č.511/1992. Pomôckami pritom môžu byť najmä listiny, výpisy z verejných záznamov, daňové spisy iných daňových subjektov, znalecké posudky a výpovede svedkov v iných daňových veciach, správy a vyjadrenia iných správcov dane, štátnych orgánov a obcí, záujmových združení a vlastné poznatky správcu dane zo zdaňovania dotknutého daňového subjektu, ako aj jemu podobných daňových subjektov. Postupom zakladajúcim oprávnenie správcu dane určiť daň podľa pomôcok sa daňový subjekt dobrovoľne ukráti o procesné práva, ktorú mu právna úprava vyplývajúca zo zákona č.511/1992 Zb. pri výkone daňovej kontroly priznáva. Aj keď daňový subjekt má možnosť podať odvolanie proti platobnému výmeru, ktorým mu bola určená daň na základe pomôcok, môže v odvolaní namietat' len to, či správca dane dodržal zákonný postup pre použitie pomôcok a teda môže namietat' len to, či správca dane pristúpil k určeniu dane podľa pomôcok v súlade so zákonom. Daňové priznanie podané daňovým subjektom tak, ako je obsiahnuté v administratívnom spise nemožno považovať za riadne daňové priznanie, ktoré konštatovanie platí o to viac, že žalobca na výzvu správcu dane na odstránenie chýb v podanom daňovom priznaní náležitým spôsobom nereagoval a na svojom stanovisku o správnosti daňového priznania zotrval. Postup správcu dane, ktorý žalobcovi určil daň podľa pomôcok, bol v súlade so zákonom a nemôže tak spôsobovať nezákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia.

Dôvodná nie je ani námietka žalobcu, ktorý videl nezákonnosť postupu správcu dane vtom, že na jeho žiadosť daňové konanie neprerušil. V zmysle ustanovenia § 25 a zákona č.511/1992 správca dane nie je povinný konanie prerušiť ani vzhľadom na prebiehajúce trestné konanie. V zmysle ustanovení zákona č. 106/2004 Z.z. pre určenie a vyrubenie spotrebnej dane z tabakových výrobkov je podstatné, kto je daňovníkom a nie je potrebné vyriešiť otázku, či daňovník je alebo nie je osobou, ktorá spáchala trestný čin. Zákon č. 106/2004 Z.z. za daňového dlžníka definuje osobu, ktorá v súlade so zákonom č. 106/2004 Z.z. nevie preukázať pôvod alebo spôsob nadobudnutia tabakových výrobkov u nej zistených, ktoré sa u nej nachádzajú alebo nachádzali, a to bez ohľadu na to, či nakladá alebo nakladala s tabakovými výrobkami ako vlastnými. Zákon neustanovuje, aby daňovníkom musela byť osoba, ktorá sa dopustila, prípadne aj bola odsúdená za spáchanie trestného činu v súvislosti s prípadnou nedovolenou držbou cigariet.

Napokon pokiaľ žalobca namietal, že žalovaný rozhodol v prudkom rozpore so zákonnými lehotami ustanovenými v § 65 ods. 1, 2 Daňového poriadku, je potrebné poukázať na to, že daňový subjekt podal odvolanie dňa 18. júla 2014 a žalovaný o podanom odvolaní rozhodol napadnutým rozhodnutím dňa 2. februára 2015. V danom prípade nedodržanie lehoty uvedenej v citovanom ustanovení nespôsobuje nezákonnosť napadnutého rozhodnutia.

S prihliadnutím na charakter preskúmvanej veci súd dodáva, že žalovaný ako odvolací orgán rozhodujúci o odvolaní proti rozhodnutiu správcu dane o spotrebnej dani z tabakových výrobkov určenej podľa pomôcok, skúmal len dodržanie zákonných podmienok na použitie tohto spôsobu určenia dane a dodržanie zákonného postupu týkajúceho sa určenia dane podľa pomôcok. Ak žalovaný zistil, že zákonné podmienky na použitie určenia dane boli dodržané, bol povinný odvolanie zamietnuť. Žalovaný nemohol skúmať meritum veci, nakoľko predmetom skúmania mohla byť iba zákonnosť postupu správcu dane. Je zrejmé, že daňový subjekt porušil svoju povinnosť vyplývajúcu zo zákona č.511/1992 Zb. spôsobom, ktorý správcu dane oprávňoval k postupu majúcemu za následok určenie dane podľa pomôcok.

... Otázka vzniku povinnosti daňovej povinnosti vo vzťahu k spotrebnej dani

z tabakových výrobkov má iný právny základ ako prípadné naplnenie predpokladov trestnoprávnej zodpovednosti. Predpokladom pre vznik povinnosti podať daňové priznanie a zaplatiť spotrebnú daň nie je aj trestné stíhanie daňového subjektu pre trestný čin súvisiaci s nepovolenou držbou tabakových výrobkov a vôbec nie je predpokladom pre vznik daňovej povinnosti súčasné odsúdenie osoby (daňového subjektu) pre akýkoľvek trestný čin. Preto mal súd zato, že v prebiehajúcim a zrejme (nakoľko to žalobca nepreukázal) neskončenom trestnom konaní sa nerieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Uvedené zdôrazňuje skutočnosť, že k určení dane došlo podľa pomôcok, tento postup žalovaného bol zákonný a s prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti žalobca ako daňový subjekt v odvolacom konaní proti rozhodnutiu správcu dane inou odvolacou námietkou ani nedisponoval. Z uvedených dôvodov súd návrh žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods.2 písm. c) zamietol. Vyhláseným uznesením o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania bol pritom súd viazaný (§ 170 ods. 1 O.s.p.), a preto mohol pokračovať v konaní.“

Ústavný súd s poukazom na obsah citovaného rozsudku krajského súdu a po posúdení odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu dospel k záveru, že oba všeobecné súdy dali jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré sťažovateľ v konaní o správnej žalobe nastolil.

Ak ide o sťažovateľom namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd k formálnej stránke postupu a vydaniu napadnutého rozsudku najvyššieho súdu uvádza, že najvyšší súd postupoval podľa procesnoprávnych predpisov vzťahujúcich sa na rozhodovanie o odvolaní, aplikoval na vec sa vzťahujúce právne normy, napadnutý rozsudok bol vydaný vo forme predpokladanej zákonom a obsahuje zákonom predpísané náležitosti.

K materiálnej stránke napadnutého rozsudku najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil v skutkových a právnych záveroch napadnutého rozsudku nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo ich arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti.

V súvislosti s namietaným porušením označených práv sťažovateľa rozsudkom najvyššieho súdu bolo podľa názoru ústavného súdu potrebné zohľadniť špecifiká správneho súdnictva. V rámci správneho súdnictva súdy preskúmajajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov. Z uvedeného vyplýva, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Treba vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy. Vzhľadom na tieto špecifiká správneho súdnictva ústavný súd posúdil aj dôvodnosť námietok sťažovateľa proti napadnutému rozhodnutiu.

Pokiaľ sťažovateľ namieta nesprávnosť rozhodnutia konajúcich všeobecných súdov o jeho návrhu na prerušenie konania z dôvodu vedeného trestného konania, v ktorom má byť riešená skutková otázka podstatná pre posúdenie zákonnosti a správnosti napadnutých rozhodnutí, ústavný súd konštatuje, že trestné konanie a daňové konanie reagujú na odlišné aspekty protiprávneho konania (trestnoprávne a daňovo-právne) konkrétneho subjektu. Všeobecný súd v trestnom konaní môže uložiť za skutok kvalifikovaný ako trestný čin trest predpokladaný Trestným zákonom, ale nemôže rozhodnúť o uložení povinnosti zaplatiť spotrebnú daň, čo patrí do kompetencie príslušného

	<p>správca dane, v danom prípade colného úradu. V tejto súvislosti sa ústavný súd v plnom rozsahu stotožňuje s právnym názorom uvedeným v odôvodnení oboch napadnutých rozhodnutí.</p> <p>Na tomto základe ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p>K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu</p> <p>Právna vec sťažovateľa sa týka rozhodovania správnych orgánov v daňovom konaní. V tejto súvislosti je potrebné odkázať na relevantnú časť judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúcu sa aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru, z ktorej vyplýva, že vylučuje jeho aplikáciu na daňové veci z dôvodu, že tvoria súčasť jadra výsad verejnej moci (hard core of public-authority prerogatives); pozri k tomu napr. Jussila v. Fínsko, č. 73053/01, rozsudok Veľkej komory ESLP z 23. 11. 2006 (bod 45), alebo Ferrazzini v. Taliansko, č. 44759/98, rozsudok Veľkej komory ESLP z 12. 7. 2001 (body 24, 31). To neplatí len v tom prípade, keď napadnutú daňovú vec ESLP kvalifikuje ako trestnú vec (o tom pozri m. m. II. ÚS 784/2015).</p> <p>V danom prípade nejde o uloženie sankcie, ktorá by mala preventívny a represívny charakter, tak ako to vyžaduje jedno z troch tzv. Engelovských kritérií, ktorých naplnenie umožňuje charakterizovať vnútroštátne konanie ako konanie trestného charakteru a konštatovať aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru (k tomu porovnaj Engel and Others v. Holandsko, č. 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72 a č. 5370/72, rozsudok pléna ESLP z 8. 6. 1976, bod 82).</p> <p>V sťažovateľovej právnej veci ide o určenie základu spotrebnej dane z tabakových výrobkov a následné vyrubenie tejto spotrebnej dane. Autoritatívne určenie rozsahu daňovej povinnosti ustanovenej zákonom nemožno s poukazom na absenciu represívnej (aj preventívnej) zložky subsumovať pod pojem „trestné obvinenie“ v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľ v súvislosti s namietaným daňovým konaním teda nepožíva záruky čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto nemohlo byť do tohto práva napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu zasiahnuté.</p> <p><u>Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:</u></p> <p>Sťažnosť odmieta.</p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: IV. ÚS 115/03, II. ÚS 784/2015</p> <p>Európsky súd pre ľudské práva:</p> <p>Jussila v. Fínsko z 23. 11. 2006; Ferrazzini v. Taliansko z 12. 7. 2001; Engel and Others v. Holandsko z 8. 6. 1976</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov zákon Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov</p>
<p>klúčové slová</p>	<p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na prieskum zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy daň-rozhodnutie v daňovom konaní daň-spotrebná daň</p>

daň-daňové konanie

spisová značka	I. ÚS 400/2018
populárny názov	kumulácia dovolacích dôvodov
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	14.11.2018
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 35 ods. 1
analytická právna veta	Pokiaľ sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 Civilného sporového poriadku, ako aj § 421 Civilného sporového poriadku a Najvyšší súd Slovenskej republiky sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 Civilného sporového poriadku, poruší tým právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Rovnako, pokiaľ sú v dovolaní uplatnené viaceré vady zmatečnosti uvedené § 420 písm. a) až f) Civilného sporového poriadku a Najvyšší súd Slovenskej republiky sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej procesnej vady zmatečnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste, poruší tým právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.
skutkový stav a základné fakty	<p>Žalobcovia sa žalobou smerujúcou proti sťažovateľke ako odporkyňi v I. rade domáhali určenia, že zmluva o zriadení záložného práva na nehnuteľnosti je v označenej časti neplatná a že záložné právo k nehnuteľnosti neexistuje. Okresný súd Bratislava I rozsudkom žalobu v celom rozsahu zamietol. Rozsudok okresného súdu bol v napadnutej časti potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave ako vecne správny.</p> <p>Proti rozsudku krajského súdu podali žalobcovia dovolanie, v ktorom došlo ku kumulácii dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP a § 421 CSP. Sťažovateľka sa k dovolaniu vyjadrila podaniami, v ktorých zaujala stanovisko o procesnej neprípustnosti kumulácie dôvodov dovolania, vychádzajúc z právneho názoru vysloveného v rozhodnutí veľkého senátu najvyššieho súdu sp. zn. I V Cdo 2/2017. Najvyšší súd napadnutým rozhodnutím rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Najvyšší súd, vychádzajúc z právneho názoru o prípustnosti kumulácie dovolacích dôvodov vysloveného v rozhodnutí veľkého senátu najvyššieho súdu sp. zn. I V Cdo 1/2018, ktorým s analogickým použitím zásady lex posterior derogat legi priori bol prekonaný opačný právny názor vyslovený v rozhodnutí veľkého senátu najvyššieho súdu sp. zn. I V Cdo 2/2017, pristúpil k posúdeniu prípustnosti dovolania aj z hľadiska ďalšieho dovolateľmi uplatneného dôvodu prípustnosti dovolania spojeného s právnym posúdením v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Podľa názoru najvyššieho súdu predpoklady prípustnosti dovolania podľa § 421 písm. a) a b) CSP boli naplnené.</p> <p>Podľa názoru sťažovateľky napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu došlo k porušeniu ňou označených práv. V súvislosti s porušením základného práva na súdnu ochranu zakotveného v čl. 46 ods. 1 ústavy sťažovateľka poukázala okrem iných aj na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 190/2016, podľa ktorého ak bola určitá právna otázka alebo jej riešenie predmetom zovšeobecnenia, výsledok ktorého bol publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát alebo stanovisko najvyššieho súdu, princípy materiálneho právneho štátu od všeobecných súdov a ich sudcov vyžadujú, aby súdy v ďalšom</p>

	<p>konaní o obdobných (skutkovo a právne, resp. druhovo) veciach rozhodovali v súlade s takto zovšeobecneným právnym názorom.</p> <p>Sťažovateľka uviedla, že veľký senát najvyššieho súdu rozhodnutím sp. zn. 1 V Cdo 1/2018 z 21. marca 2018 rozhodol tak, že sa odchyľil od svojho predchádzajúceho právneho názoru v právne a skutkovo identickej veci a určil, že kumulácia dôvodov dovolania v zmysle § 420 CSP a § 421 CSP prípustná je. Veľký senát prikrečil k revízií skôr prijatého právneho názoru a právoplatného rozhodnutia (res iudicata) bez toho, aby tu existovali objektívne dôvody, ktoré by si takúto revíziu vyžadovali.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>... dáva ústavný súd sťažovateľke do pozornosti uznesenie ústavného súdu o zjednotení odchylných právnych názorov sp. zn. PLz. ÚS 1/2018 z 25. apríla 2018 (ďalej len „zjednocujúce stanovisko“), kde plénum ústavného súdu v súlade s § 6 zákona o ústavnom súde vo veci zjednotenia odchylných právnych názorov senátov ústavného súdu týkajúcich sa kumulácie dôvodov prípustnosti dovolania podľa § 420 a § 421 CSP prijalo toto zjednocujúce stanovisko:</p> <p>„Pokiaľ sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 Civilného sporového poriadku, ako aj § 421 Civilného sporového poriadku a Najvyšší súd Slovenskej republiky sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 Civilného sporového poriadku, poruší tým právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.</p> <p>Rovnako, pokiaľ sú v dovolaní uplatnené viaceré vady zmätočnosti uvedené § 420 písm. a) až f) Civilného sporového poriadku a Najvyšší súd Slovenskej republiky sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej procesnej vady zmätočnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste, poruší tým právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“</p> <p>Ústavný súd v predmetnom zjednocujúcom stanovisku v súvislosti s rozhodnutím veľkého senátu ústavného súdu sp. zn. 1 V Cdo 2/2017 (právne závery ktorého tvoria ťažisko sťažnostnej argumentácie sťažovateľky) jednoznačne konštatoval, že sa s právnym názorom veľkého senátu v danom rozhodnutí nestotožňuje. Ústavný súd zároveň konštatoval, že v dovolacom konaní je de lege lata prípustná kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP a ustanovenia § 421 ods. 1 CSP.</p> <p>Ústavný súd vo svojom zjednocujúcom stanovisku ďalej argumentoval, že zo žiadneho zákonného ustanovenia Civilného sporového poriadku nevyplýva obmedzenie, ktoré by čo i len naznačovalo, že proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné dovolanie z dôvodu podľa § 420 CSP, ako aj podľa § 421 CSP, by uplatnenie niektorého dôvodu prípustnosti dovolania vylučovalo alebo podmieňovalo možnosť uplatniť aj iný dovolací dôvod. Možno konštatovať, že § 420 CSP zakladá samostatne prípustnosť dovolania a rovnako samostatne zakladá prípustnosť dovolania aj § 421 CSP. Zákon medzi nimi neupravuje žiadnu súvislosť, a to ani podmieňujúcu, ani vylučujúcu. Právna úprava je v tomto smere jasná a jednoznačná. Neexistuje preto dôvod, prečo by mal súd pri rozhodovaní postupovať podľa čl. 4 ods. 2 CSP. Napokon, zmyslom tohto ustanovenia je určiť taký postup, aby súd nemusel stranu pri rozhodovaní odmietnuť (zákaz odmietnutia spravodlivosti) a v prípade pochybností rozhodnúť pozitívne. Aplikáciou tohto ustanovenia spôsobom, ako to vykonal veľký senát, by došlo k presne opačnému efektu (pozri PLz. ÚS 1/2018).</p>

Podľa právneho názoru ústavného súdu je ústavne neakceptovateľný taký postup, ktorým by bol dovolateľ nútený vybrať si len jeden z dôvodov prípustnosti dovolania napriek reálnej existencii viacerých dôvodov prípustnosti dovolania. Týmto postupom by bola de facto rozhodovacia činnosť súdu delegovaná na dovolateľa, resp. advokáta, čo je neprípustné. Právne posúdenie prípustnosti opravného prostriedku a aplikácia práva na konkrétny prípad je úlohou (dovolacieho) súdu (PLz. ÚS 1/2018).

Ústavný súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že právny názor najvyššieho súdu vyslovený v rozhodnutí veľkého senátu sp. zn. 1 V Cdo 2/2017 bol rovnako prekonaný právnym názorom vysloveným v neskoršom rozhodnutí veľkého senátu, t. j. rozhodnutí sp. zn. 1 V Cdo 1/2018, v ktorom veľký senát najvyššieho súdu (rovnako ako ústavný súd vo svojom už citovanom zjednocujúcom stanovisku) vyčerpávajúcim spôsobom ozrejmil, prečo právne závery vyslovené v skoršom rozhodnutí veľkého senátu (sp. zn. 1 V Cdo 2/2017) nemožno považovať za správne a ústavne akceptovateľné.

Ústavný súd sa preto nemôže stotožniť s argumentáciou sťažovateľky, podľa ktorej v dôsledku prípustnosti kumulácie dovolacích dôvodov malo dôjsť k porušeniu základného práva na súdnu ochranu zakotveného v čl. 46 ods. 1 ústavy. Poukazujúc na citované rozhodnutie pléna ústavného súdu (PLz. ÚS 1/2018), ako aj rozhodnutie veľkého senátu (1 V Cdo 1/2018) ústavný súd konštatuje, že čl. 46 ods. 1 ústavy by bol porušený, naopak, v tom prípade, ak by najvyšší súd rozhodol spôsobom, akým sťažovateľka naznačuje vo svojej sťažnosti.

Ústavný súd sa takisto nestotožňuje s argumentom sťažovateľky, ktorý spočíval v tom, že najvyšší súd mal konať svojvoľne a narušiť princíp právnej istoty. Ústavný súd pripomína, že najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí vychádzal z právnych záverov vyslovených v rozhodnutí veľkého senátu sp. zn. 1 V Cdo 1/2018, ktoré bolo prijaté zákonom ustanoveným spôsobom, t. j. postupom ustanoveným v § 48 CSP, rešpektujúc zásadu lex posterior derogat legi priori. Z uvedeného je zrejmé, že právne závery najvyššieho súdu nemožno označiť za svojvoľné ani arbitrárne.

Vzhľadom na to, že sťažovateľka namietala aj nedostatky v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, ústavný súd pristúpil aj k preskúmaniu napadnutého rozhodnutia v kontexte týchto námietok. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu dospel k záveru, že tento svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, predmetné rozhodnutie obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

	<p>V nadväznosti na namietané porušenie základného práva na podnikanie a základného práva vlastníť majetok ústavný súd uzatvára, že medzi argumentáciou sťažovateľky (spočívajúcou v tom, že sa nestotožňuje s už špecifikovaným právnym názorom najvyššieho súdu) a označenými právami absentuje vzájomná príčinná súvislosť.</p> <p><u>Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:</u></p> <p>Sťažnosť sťažovateľky odmieta ako zjavne neopodstatnenú.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: PLz. ÚS 1/2018</p> <p>Najvyšší súd Slovenskej republiky: 1 V Cdo 1/2018, 1 V Cdo 2/2017</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	dovolanie-dovolacie dôvody konanie pred ústavným súdom-použitie ustanovení Civilného sporového poriadku dovolanie-prípustnosť

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.